

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2194/2015
11.05.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Весне Поповић, председника већа, Божидара Вујичића и Лидије Ђукић, чланова већа, у парници тужиле М.Ђ. из Б., чији је пуномоћник С.Ф., адвокат из Б., против туженог АД К.М. из А., чији је пуномоћник А.Б., адвокат из Б., ради поништаја решења, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3188/13 од 16.10.2014. године, у седници одржаној 11.05.2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3188/13 од 16.10.2014. године.

Образложење

Међупресудом Основног суда у Крагујевцу, Судске јединице у Аранђеловцу П1 2649/11 од 08.07.2013. године, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев тужиле и поништено је као незаконито решење о отказу уговора о раду број 03-3228 од 01.08.2011. године, којим је тужилци запосленој на пословима чистачице отказан уговор о раду број 01-3644 од 16.12.2005. године, анекс уговора о раду број 01-2/696 од 08.07.2008. године и анекс уговора о раду број 01-2/1056 од 01.09.2008. године, па је обавезан тужени да тужилцу врати на рад и да је ангажује на обављању послова који одговарају њеној стручној спреми и радној способности. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужилци исплати 206.250,00 динара на име трошкова парничног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3188/13 од 16.10.2014. године, ставом првим изреке, преиначена је делимична првостепена пресуда (погрешно означена као међупресуда) у ставу првом изреке, тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиле којим је тражила да се поништи као незаконито решење о отказу уговора о раду број 03-328 од 01.08.2011. године, којим је тужилци запосленој на пословима чистачице отказан уговор о раду број 01-2/1056 од 01.09.2008. године и да се обавезе тужени да тужилцу врати на рад и да је ангажује на обављању послова који одговарају њеној стручној спреми и радној способности. Ставом другим изреке,

укинуто је решење о трошковима поступка садржано у ставу другом изреке делимичне првостепене пресуде (погрешно означене као међупресуда) и предмет је у укинутом делу уступљен Основном суду Аранђеловцу на поновни поступак.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужила је благовремено изјавила ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени је поднео одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду на основу одредбе члана 399. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 125/04 и 111/09), који се примењује на основу члана 506. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11), Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужиле није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности. Нема ни битне повреде одредаба парничног поступка из тачке 12. наведеног члана, на коју се ревизијом указује, јер је изрека пресуде јасна и разумљива, а побијана одлука садржи јасне и потпуне разлоге о одлучним чињеницама које нису у супротности са изведеним доказима.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је била у радном односу на неодређено време код туженог на пословима чистачице до 01.08.2011. године, када јој је решењем туженог отказан уговор о раду на основу члана 179. тачка 9. Закона о раду, јер је због економских, технолошких и организационих промена код туженог дошло до престанка потребе за послом који је тужила обављала. Тужени је 21.04.2011. године донео Правилник о изменама и допунама Правилника о организацији и систематизацији послова којим су у Сектору људских ресурса-РЈ Општи послови, у члану 3. под тачком 3.3, брисани послови „чистачица“. Предлог програма решавања вишка запослених тужени је донео 23.06.2011. године, а који је достављен на мишљење Националној служби за запошљавање, као и синдикалној организацији туженог. Синдикална организација је 06.07.2011. године изразила неслагање са предлогом програма решавања вишка, а Национална служба за запошљавање је 30.06.2011. године доставила туженом мишљење и предлог мера за запошљавање вишка запослених, у коме је наведено да је достављени предлог Програма урађен уз пуну сарадњу и по смерницама надлежних служби и стручних лица Филијале, да код туженог не постоји могућност да се запосленима који су вишак обезбеди ни једно од права утврђених у члановима 154. до 156. Закона о раду. Програм решавања вишка запослених тужени је донео 18.07.2011. године, којим су утврђени разлози престанка потребе за радом запослених, као и структура запослених за чијим је радом престала потреба, те је у члану 1. тачка 1.3.2. наведено је да су послови који су изменама и допунама Правилника брисани и за којима је престала потреба у Сектору људских ресурса - РЈ Општи послови, између осталих и

послови „чистачица“. Послове на којим је радила тужилца, тужени је поверио специјализованој агенцији. Тужени је тужилца исплатио отпремнину.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, другостепени суд је правилно закључио да је тужилца законито престао радни однос и да тужени није у обавези да тужилца врати на рад.

Одредбом члана 179. тачка 9. Закона о раду („Службени гласник РС“, број 24/05, 61/05 и 54/09), прописано је да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако за то постоји оправдани разлог који се односи на радну способност запосленог, његово понашање и потребе послодавца и то ако услед технолошких, економских или организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла или дође до смањења одређеног обима посла.

Сагласно наведеном, по оцени Врховног касационог суда, тужени је у поступку утврђивања вишка запослених, међу којима је и тужилца, поступио по правилима из чланова 153. до 160. Закона о раду. Програм решавања вишка запослених од 18.07.2011. године, садржи разлоге престанка потребе за радом запослених, због чега је послодавац извршио реорганизацију одређених послова и брисање одређених послова. Спровођење организационих и економских промена је самостална област деловања туженог, као послодавца и суд се не упушта у њихову целисходност и оправданост, нити суд може да цени целисходност ангажовања других привредних друштава или агенција за обављање послова који не спадају у основну делатност послодавца, као што је случај и са пословима на одржавању хигијене код туженог.

У конкретном случају, послодавац је донео програм решавања вишка запослених због технолошких, економских и организационих промена, а предлог програма је достављен синдикату послодавца и надлежној организацији за запошљавање. Правилником о изменама и допунама Правилника о организацији и систематизацији послова брисани су послови „чистачица“, јер је послодавац и пре доношења одлуке о отказу, као и програма решавања вишка запослених, већ ангажовао агенцију за ту врсту послова. Тужени није био у могућности да предузме мере за запошљавање тужилца премештајем на друге послове или радом код другог послодавца, преквалификацијом или доквалификацијом или радом са непуним радним временом. Имајући у виду да су послови чистачице укинута у потпуности, послодавац није био дужан да детаљније разрађује критеријуме у погледу вишка запослених. Поред тога, ангажовање агенције која врши послове на одржавању хигијене код туженог по уговору о делу или другој врсти неименованих уговора није забрањено, с обзиром да је то учињено у циљу смањења укупних трошкова пословања. Како је тужилца законито престао радни однос, тужени послодавац нема обавезу да тужилца врати на рад у смислу члана 191. став 1. Закона о раду.

Стога су неосновани ревизијски наводи да је побијаном одлуком погрешно примењено материјално право.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци на основу члана 405. став 1. Закона о парничном поступку.

Председник већа - судија
Весна Поповић, с.р.